KLIIMAMINISTEERIUM

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

05.10.2026 nr 16-9/26/3749

Ettepanek Riigi Teataja seaduse muutmiseks seoses
IMO koodeksite tõlkimise ja avaldamisega

Austatud Liisa-Ly Pakosta

Kliimaministeerium teeb Justiits- ja Digiministeeriumile ettepaneku algatada Riigi Teataja seaduse (RTS) ja meresõiduohutuse seaduse (MSOS) muutmine, et toetada riigi ressursside eesmärgipärast ja säästlikku kasutamist ja aidata vähendada sisemist bürokraatiat.

I Ettepanek seadusmuudatusteks

1) Täiendada RTS § 4 lõiget 1 punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) seaduses sätestatud juhul välislepingu alusel antud valdkonnaspetsiifilisi tehnilisi norme sisaldavat regulatiivset instrumenti, välja arvatud juhul, kui selle eestikeelset tõlget nõuab avalik huvi.“;

2) täiendada MSOS § 1 lõikega 6^2 järgmises sõnastuses:

„(6^2) Transpordiamet avaldab oma veebilehel IMO konventsioonide alusel antud valdkonnaspetsiifilisi tehnilisi norme sisaldava regulatiivse instrumendi inglise keeles, kui seadus ei sätesta teisiti.“.

II Muudatusettepanekute põhjendused

Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO) kehtestab rahvusvahelisi meresõiduohutuse ja merereostuse vältimise alaseid konventsioone ning nende alusel kohustuslikke tehnilisi instrumente (nt koodeks). Eestis on enamik IMO konventsioone tõlgitud ja avaldatud, kuid enam kui 30 kohustuslikust tehnilisest koodeksist on eesti keeles ametlikult avaldatud vaid neli. Neist kaks on tõlgitud ja avaldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustena Euroopa Liidu Teatajas. Tõlkimata instrumentide maht on ligikaudu 2000 lehekülge ning toimetamist ja avaldamist vajava materjali kogumaht ületab 6000 lehekülge.

2024. aastal Eesti suhtes toimunud IMO auditi ettevalmistamise käigus jõuti riigisiseselt seisukohale, et tehnilised koodeksid tuleks tõlkida eesti keelde ja avaldada Riigi Teatajas tavakorras. Seetõttu tuvastas audit puuduse FD-1: Eesti ei ole kõiki kohustuslikke koodekseid riigisiseselt täielikult jõustanud. Puuduse kõrvaldamise parenduste esimese etapi tähtaeg on 2028. aasta lõpp.

Koodeksite eestikeelseks avaldamiseks tuleb tõlked toimetada, kuna neis esineb arvukalt ebatäpsusi, ning koostada koodeksite heakskiitmiseks vajalikud õigusaktid ja seletuskirjad. Tegemist ei ole ühekordse töökoormusega, kuna koodekseid ajakohastatakse pidevalt. See toob riigile kaasa korduva ja märkimisväärse tõlkimiskulu ja õigusloomekoormuse. Näiteks võetakse IMDG koodeksi ligikaudu 1000-leheküljeline terviktekst vastu iga kahe aasta järel ning selle tõlkimine maksab üle 20 000 euro.

Koodeksid on suunatud kitsale professionaalsele sihtrühmale – laevandussektorile. Laevanduse töökeel on valdavalt inglise keel ning praktikas kasutatakse regulatsioonide ingliskeelseid tekste. Eesti lipu all sõitvatel laevadel ei ole tuvastatud puudusi, mis oleksid seotud koodeksite eestikeelsete tõlgete puudumisega.

Üks nullbürokraatia algatuse eesmärke on vähendada avaliku sektori sisest bürokraatiat, sealhulgas tegevusi, mis ei loo lisandväärtust või on avaliku sektori koostööpartnerite jaoks raskesti mõistetavad ja koormavad. Koalitsioonileppes on seatud eesmärgiks tugevdada õigusriigi aluseid ning muuta õiguse ja õigluse saavutamine kiiremaks ja efektiivsemaks. Samuti on jätkuvalt eesmärk vähendada ettevõtete, inimeste ja avaliku sektori halduskoormust. Üks võimalus neid eesmärke saavutada on vähendada õigusloome mahtu ja vältida tööd, mille järele sihtrühmal praktikas vajadus puudub. RTSi ja MSOSi muutmine viisil, mis võimaldaks avaldada IMO laevandusspetsiifilised tehnilised koodeksid Transpordiameti veebilehel nende originaalkeeles, vähendaks riigi tõlkimise ja õigusloome koormust.

Muudatusettepaneku tinginud analüüs on lisatud manusena.

Oleme vajadusel valmis kohtuma, et teemat täiendavalt selgitada ja küsimustele vastata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kuldar Leis
taristuminister

Lisad: 1. Analüüs muudatusettepaneku juurde
2. IMDG koodeks
3. IGF koodeks

Teadmiseks: Välisministeerium

Gerli Ehte, 6259029
gerli.ehte@kliimaministeerium.ee